

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 3/07-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 210/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. októbra 2006 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 210/06.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom podaným okresnému súdu 25. mája 1998 domáhal súdneho výkonu rozhodnutia sp. zn. 4 C 184/89, ktorým bolo rozhodnuté, že výpoveď daná sťažovateľovi 14. novembra 1988 jeho bývalým zamestnávateľom je neplatná, ako aj o trovách konania. Pretože okresný súd na základe uvedeného návrhu k súdnemu výkonu rozhodnutia nepristúpil, sťažovateľ podal v tejto veci aj návrh na exekúciu a túto skutočnosť oznámil okresnému súdu 12. januára 2006. Na žiadosť súdneho exekútora mu okresný súd 20. marca 2006 vydal poverenie na vykonanie exekúcie, pričom súdny exekútor následne zaslal sťažovateľovi (v exekučnom konaní v procesnom postavení oprávneného), ako aj povinnému z exekúcie upovedomenie o začatí exekúcie, a to konkrétne o začatí exekúcie na vymoženie trov konania priznaných v rozhodnutí č. k. 4 C 184/89-191 zo 16. januára 1991 na základe poverenia okresného súdu. Proti upovedomeniu o začatí exekúcie podali v zákonnej lehote námietky povinný aj sťažovateľ (oprávnený). Okresný súd uznesením sp. zn. 3 Er 210/06 z 19. júla 2006 námietky povinného aj sťažovateľa (oprávneného) proti upovedomeniu o začatí exekúcie zamietol, pričom u sťažovateľa ich zamietol s odôvodnením, že námietky proti začatiu exekúcie môže podať iba povinný, pričom sťažovateľ mal v danom prípade procesné postavenie oprávneného. Podľa tvrdenia sťažovateľa okresný súd uvedeným postupom v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 210/06 porušil ním označené práva, keďže súdneho exekútora nepoveril aj vykonaním rozhodnutia č. k. 4 C 184/89-191 zo 16. januára 1991 čo do výroku ním „*vysúdeného práva na prácu*“.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Dňa 19. VII. 1991 Okresný súd v Bardejove vyhlásil rozsudok pod č. k. 4 C 184/89, ktorým následne v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu dňom 2. VIII. 91 právoplatne a účinne rozhodol, že výpoveď z pracovného pomeru daná mi mojím bývalým zamestnávateľom Okresným národným výborom v B., zo dňa 14. XI. 1988, je neplatná! Podľa v tom čase platného zákonného ustanovenia ods. 1), §-u 61 zákonníka práce, keď súd takýto verdikt vynesie, má to taký závažný právny dôsledok, že pracovný pomer trvá aj naďalej, čo znamená, že sa aj môj pracovný pomer obnovil retroaktívne, ale aj do budúcnosti, ako keby táto výpoveď nebola daná mi vôbec!!! Niet žiadnej moci v tomto babylonskom štáte, aby táto realita bola vyvrátená a aby táto nezvratná pravda sa mohla prekrútiť (...).

Keď som chcel po vykonateľnosti rozsudku dňa 5. VIII. 91 vec umierneným spôsobom zlegalizovať, napraviť a zamestnať sa u Okresného úradu v B., bol som rezolútne odmietnutý a rozmýšľal som dlho, že čo s tým ďalej. Napokon som dňa 25. V. 1998, teda v čase, kedy už prebiehali ďalšie súdne spory o tieto moje pracovnoprávne nároky, odhodlal podať na súd návrh na výkon súdneho rozhodnutia pod č. k. 4 C 184/89. Lenže bardejovský súd, ako v mnohých mojich veciach, aj v tejto kauze, napriek tomu, že je nadmieru dôležitá, viac ako 7 rokov darebáčil, keď za túto dobu skoro nič neurobil! Preto tomuto sudu, ale aj ostatným našim skorumpovaným a neschopným súdom prišiel veľmi vhod účelový zákon č. 341/05 Z. z. ktorým sa novelizoval OSP a vďaka ktorému sa zodpovednosti za túto moju kauzu aj môj príslušný bardejovský súd zbavil tak, že celú vec hodil na plecía súdnemu exekútorovi, ktorého som si bol zo zákona povinný vybrať. Lenže môj súdny exekútor už v počiatočnom štádiu mi avizoval, že moje vysúdené právo na prácu nebude môcť vykonať, pretože mu na to jeho zákon nedáva dostatočné kompetencie, ktoré ale súd predtým mal! Takto sa aj moja vec vraj pre nedostatočnú a deravú našu legislatívu môjho darebáckeho štátu a s jeho bezprostrednou pomocou zahrála do autu! Bardejovský súd tuto situáciu plne využil a svojím písomným poverením pod č. 5701 023212, zo dňa 20. III. 06, sp. zn. 3 Er 210/06, zmocnil súdneho exekútora p. JUDr. L. B. vykonaním exekúcie iba na uspokojenie mojej pohľadávky, pokiaľ ide o trovy konania, a to v nepatrnej výške, napriek tomu, že meritom súdneho sporu podľa exekučného titulu, ale aj samotného návrhu na výkon súdneho rozhodnutia, ale moja právoplatne vylúčená práca z legitímne a teda právne trvajúceho pracovného pomeru! (...)

(...) súdny proces (...) nie je možné považovať za nijako ukončený, pokiaľ vysúdené právo nie je vykonané a tým sa význam jeho základnej idey úplne vytráca lebo sa stáva úplne nezmyselným, ako to je v tomto mojom konkrétnom prípade. Stalo sa to všetko len preto, že bardejovský súd sústavne lavíruje a nepoveril môjho zvoleného exekútora na výkon exekúcie predmetom ktorého má byť predovšetkým alebo hlavne moje vysúdené právo na prácu, ktoré bolo v tomto spore, pokiaľ ide o vec samú, ktorá mala byť a aj bola predmetom tohto sporu, ako jediné a prioritné a tým mi odmietol spravodlivosť ako takú a v širšom poňatí aj prístup k reálnemu súdu v tom zmysle, aby sa moje vysúdené právo mohlo aj vykonať.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1.) Vyslovuje, že základné a ľudské práva I. K. K. podľa ods. 1), čl. 46 Ústavy SR a ods. 1), čl. 6 Dohovoru o ich ochrane postupom Okresného súdu v Bardejove v záverečnej fáze konania vedeného pod č. k. 3 Er 210/06 nevydaním poverenia na výkon exekúcie pre zvoleného exekútora za účelom vymoženia právoplatne vysúdeného práva na prácu sťažovateľom z jeho právne trvajúceho pracovného pomeru u povinného za štát – Krajského úradu v P., porušené boli.

2.) Zrušuje písomné poverenie Okresného súdu v Bardejove na výkon exekúcie čí. 5701 023212, zo dňa 20. III. 06, sp. zn. 3 Er 210/06 vydané pre súdneho exekútora JUDr. L. B. z B.

3.) Prikazuje Okresnému súdu v Bardejove vydať nové poverenie na výkon exekúcie pre predom uvedeného exekútora, v ktorom bude uložené povinnému v mene štátu zabezpečiť oprávnenému primeranú prácu jeho možnostiam a schopnostiam v štátnych službách v zmysle právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu v Bardejove pod č. k. 4 C 184/89, zo dňa 19. VII. 1991.

4.) Priznáva I. K. K. spravodlivé finančné zadosťučinenie v minimálnej výške 150 tis. Sk (slovom stopäťdesiat tisíc korún slovenských), ktoré je mu povinný Okresný súd v Bardejove uhradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia.

5.) Ukladá Okresnému súdu v Bardejove uhradiť vzniklé trovy tohto konania na označený účet právneho zástupcu sťažovateľa, a to do 15-tich dní od právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Sťažovateľ namieta porušenie ním označeného základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 210/06 a to tým, že okresný súd nevydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie výroku rozsudku č. k. 4 C 184/89-191 zo 16. januára 1991, ktorým okresný súd rozhodol, že výpoveď z pracovného pomeru daná sťažovateľovi jeho bývalým zamestnávateľom je neplatná a rozhodol o vykonaní výroku rozsudku o trovách konania.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa relevantnej časti prvej vety čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, (...) prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom (...).

Citované ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy a tomu zodpovedajúce ustanovenie čl. 6 ods. 1 dohovoru je primárnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných štátnych orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu (práva na spravodlivý proces) zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súlade s tým všeobecné súdy poskytujú súdnu ochranu tak, že postupujú v konaní súc viazané procesno-právnymi a hmotno-právnymi predpismi, ktorých dodržiavanie je garanciou práva na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94, I. ÚS 117/05).

Úlohou ústavného súdu bolo v danej veci preskúmať, či interpretácia a aplikácia príslušných zákonných ustanovení v postupe okresného súdu v namietanom exekučnom konaní bola v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, pričom nesmie ísť o takú interpretáciu a aplikáciu právnych predpisov, ktorá by bola arbitrárna alebo zjavne neodôvodnená (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 228/05).

Podľa zistenia ústavného súdu výroková časť rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 184/89-191 zo 16. januára 1991, ktorý bol v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 210/06 sťažovateľom označený ako exekučný titul (ďalej len „exekučný titul“), znela takto:

„Určuje, že výpoveď z pracovného pomeru daná odporcom navrhovateľovi listom zo dňa 14. 11. 1988 je neplatná.

Pripúšťa späťvzatie návrhu navrhovateľom v časti o náhradu mzdy a v tej časti konanie vo veci zastavuje.

Ukladá odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi na trovách konania 140,- Kčs v lehote 3 dní po právoplatnosti rozsudku.“

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom na začatie exekúcie snažil docieľiť, aby bol opätovne obnovený jeho pracovný pomer s bývalým zamestnávateľom, ktorý bol podľa rozhodnutia okresného súdu v uvedenom exekučnom titule neplatne skončený. Podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že okresný súd vydal poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie v rozpore so želaním sťažovateľa, nezakladá dôvod na tvrdenie o porušení namietaných článkov ústavy a dohovoru.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že sporný výrok exekučného titulu (výrok o neplatnom skončení pracovného pomeru), o ktorý sťažovateľ opiera svoju argumentáciu, je výrokom „určovacím“, ktorým okresný súd iba konštatoval neplatnosť výpovede z pracovného pomeru, avšak neuložil ním bývalému zamestnávateľovi sťažovateľa aj povinnosť, aby sťažovateľa opätovne zamestnal. Inými slovami - sporný výrok exekučného titulu nie je výrokom na plnenie, t. j. neukladá konkrétnu povinnosť (napr. povinnosť opätovne zamestnať sťažovateľa), ktorú by v prípade jej neplnenia bolo možné vymáhať exekúciou. V prípade sťažovateľa exekučným titulom znejúcim na plnenie, ktorého vymožiteľnosť bolo možné dosiahnuť exekúciou, bol iba výrok, ktorým okresný súd rozhodol o trovách konania. Ak sťažovateľ má záujem na tom, aby jeho pracovný pomer s bývalým zamestnávateľom bol obnovený, resp. aby takáto povinnosť bola zamestnávateľovi uložená, musí sa, resp. mal sa tohto svojho práva domáhať novou žalobou (tzv. žalobou na plnenie) v inom súdnom konaní, v ktorom by súd v rozsudku priamo uložil bývalému zamestnávateľovi sťažovateľa povinnosť opätovne ho zamestnať.

Navyše podľa zistenia ústavného súdu bol sťažovateľ na nemožnosť vykonania výroku rozhodnutia konštatujúceho neplatnosť skončenia pracovného pomeru v exekučnom konaní upozornený aj samotným súdnym exekútorom, a to výzvou „*na odstránenie nedostatkov návrhu na vykonanie exekúcie*“ zo 16. januára 2006, pričom sťažovateľ listom z 31. januára 2006 súdnemu exekútorovi oznámil, že na svojom návrhu trvá. Následne súdny exekútor aj v žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej okresnému súdu 3. februára 2006 upozorňoval na nemožnosť vykonania exekúcie a navrhoval „*návrh na vykonanie exekúcie zamietnuť*“.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, účinného v rozhodnom čase podľa ktorého je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Z uvedeného vyplýva, že nie každé rozhodnutie súdu môže byť podkladom pre vykonanie exekúcie, t. j. nie každé rozhodnutie súdu môže byť exekučným titulom, ale iba také rozhodnutie, ktoré priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Vo všeobecnosti platí, že výrok súdneho rozhodnutia závisí od obsahu žalobného petitu, ktorého druhy sú demonštratívne uvedené v § 80 Občianskeho súdneho poriadku. Podľa tohto ustanovenia sa žalobným petitom možno domáhať, aby súd rozhodol o osobnom stave (napr. o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení rodičovstva, o osvojení a pod.), alebo aby rozhodol o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva (tzv. žaloba na plnenie), resp. aby rozhodol o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (tzv. určovacia žaloba).

Vzhľadom na uvedené súdne rozhodnutia, ktorými súd rozhoduje vo veci samej sa delia na rozhodnutia o osobnom stave, rozhodnutia odsudzujúce na plnenie, rozhodnutia určujúce či tu právny vzťah je, alebo nie je a na rozhodnutia s iným obsahom výroku. Z uvedeného, ako aj z povahy vecí vyplýva, že exekučným titulom môže byť také rozhodnutie, ktoré odsudzuje na plnenie, t. j. ukladá konkrétnu povinnosť, ktorá v prípade, že nebude dobrovoľne splnená, môže byť (nútene) vymáhaná exekúciou.

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nezahŕňa v sebe záruku úspechu v konaní. Ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa predstáv účastníka konania, táto

okolnosť nie je právnym základom pre namietnutie porušenia týchto práv sťažnosťou pred ústavným súdom (II. ÚS 3/97, I. ÚS 225/05).

Ústavný súd súčasne konštatuje, že ak orgán štátu aplikuje platný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03).

Pretože vzhľadom na uvedené závery ústavný súd nezistil existenciu príčinnej súvislosti medzi sťažovateľom tvrdeným nesprávnym postupom okresného súdu pri vydávaní poverenia súdnemu exekútorovi na základe uvedeného exekučného titulu a označeným právom alebo slobodou, sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2007